

Strona znajduje się w archiwum.

Ofiary katastrofy pozbawione pomocy

8 kwietnia 1985 roku rząd Indii wniósł w imieniu ofiar katastrofy w fabryce chemicznej Bhopal pozew przeciw Union Carbide. Nie był to koniec cierpień ofiar katastrofy. Wszechogarniająca biurokracja i korupcja pozbawiły tysiące ludzi rekompensaty za utracone zdrowie i życie bliskich.

Katastrofa była tylko kwestią czasu. Amerykańska firma Union Carbide wybudowała fabrykę w Indiach ze względów oszczędnościowych i produkowała w niej Sevin - gaz będący niezwykle trudny do przechowywania. Mimo to, wyposażenie do tego przeznaczone pochodziło z lat 40 i 50, i od dawna

©jovanjaric/Photogenica

było zakazane w Stanach Zjednoczonych. Firma przeniosła działalność do Indii z nadzieją na zwrot w ciągu trzech lat kosztów jej wybudowania. Ponieważ cena Sevinu* nie była taka, jakiej oczekiwano, przestano inwestować w bezpieczeństwo. Pierwszy przypadek śmiertelny w fabryce zanotowano w 1981 roku, a w 1982 roku 25 pracowników zostało zatrutych gazem.

3 grudnia 1984 roku olbrzymi wyciek toksycznego gazu z fabryki Union Carbide, znajdującej się w mieście Bhopal w Indiach, spowodował największą katastrofę przemysłową na świecie. Tysiące ludzi zginęło w chwili katastrofy, tysiące zmarło w następstwie chorób i komplikacji po inhalacji toksycznego gazu.

Najbardziej czarne szacunki mówią o 20 tysiącach ofiar śmiertelnych. Bilans ten ciągle rośnie, ponieważ skażenie środowiska do dziś zbiera śmiertelne żniwo.

W 1989 roku Union Carbide została uznana za ponoszącą finansową odpowiedzialność i zgodziła się wypłacić 470 milionów dolarów odszkodowania. Kwota ta miała zostać podzielona między ofiary katastrofy i ich rodziny. Jednak z powodu korupcji około 300 milionów z tej kwoty nigdy nie trafiło do poszkodowanych. Tysiące ludzi zostało niesłusznie pozbawionych odszkodowania lub były one nieadekwatne do poniesionych obrażeń, a cały proces ubiegania się o jakąkolwiek kompensację był dla ofiar poniżający. Osoby poszkodowane, krewni zmarłych i rannych donosili o tym, że otrzymanie odszkodowania okupione było niezliczoną ilością podróży do szpitali, urzędów rządowych, prawników, banków i sądów; koniecznością spędzania wielu godzin w kolejkach oraz znoszenia bierności, podejrzeń, przekupstw pracowników instytucji i ich pośredników w korupcyjnym procederze. Biednych i

często niepiśmiennych ludzi cały ten proces napawał strachem i kończył się miernym skutkiem.

Udowodniono, że urzędnicy rządowi żądali łapówek od niepiśmiennych ofiar za każdy dokument, który był wymagany do uzyskania odszkodowania. W tym procederze uczestniczyli również lekarze.

Historie o korupcji w szpitalach były powszechne, a lekarze często odmawiali przyjęcia chorego do czasu, aż pojawił się w ich prywatnej klinice. Jedna z kobiet powiedziała, że musiała zapłacić wysoką łapówkę tylko po to, by lekarz chciał zbadać jej ojca, który od dwóch tygodni leżał w stanie śpiączki nie będąc w ogóle badanym przez lekarzy. Wiele rodzin musiało sprzedać wszystko co posiadało, by pokryć koszty leczenia.

Około 90 procent wniosków o odszkodowanie zostało rozpatrzonych przez przyznanie w każdym

przypadku około 550 dolarów, co stanowiło najmniejszą kwotę, na jaką zezwalał rząd federalny w swoich wytycznych. Kwota ta była mniejsza niż najniższa roczna pensja początkującego pracownika administracji. Sąd w Indiach określił kompensację na podstawie dochodów z lat 80, podczas gdy pierwsze odszkodowania zostały wypłacone dopiero w połowie lat 90. ubiegłego wieku.

W 1995 roku Sąd Najwyższy Indii znalazł dowody na to, że niektórzy z członków trybunału rozpatrującego wnioski o odszkodowanie w 1993 roku wymuszali łapówki na ofiarach katastrofy. Stwierdził również, że skorumpowany system pozwalał na przyznawanie minimalnego odszkodowania.

W 2007 roku, ponad dwadzieścia lat po tragedii, tysiące ofiar ciągle walczyło o zadośćuczynienie.

* Zakłady w Bhopalu,

należące do koncernu Union Carbide, produkowały insektobójczy carbaryl, znany pod handlową nazwą sevin oraz podobny środek - temik. W pierwszej fazie działalności zakładu, począwszy od roku 1977, sevin i temik były produkowane na bazie importowanego z USA izocyjanku metylu (MIC) - substancji zaliczanej do wysoko toksycznych.

Źródła:

*onlineathens.com;
fellowtraveller.org; isg-
fi.org.uk; india-
seminar.com;
bhopal.net;
members.chello.pl;
tworzywa.com.pl*

Opublikowano w dniu 8.04.2020 r.

przez Wydział Informacji i Edukacji Antykorupcyjnej GSz CBA